

Kara śmierci w Biblii i nauczaniu katolickim

27 listopada 2011

Chrześcijananie w Piśmie Świętym znajdują nakaz karania śmiercią: sprawców pobić ze skutkiem śmiertelnym, osób które uderzyły rodzica lub mu złorzeczyły, handlarzy żywym towarem, czarownic, niewiernych małżonków i ich kochanków, kazirodców, homoseksualistów, zoofilów, bluźnierców i morderców.

CZYNY ZAGROŻONE KARĄ ŚMIERCI WEDŁUG PISMA ŚWIĘTEGO

W 21 rozdziale Księgi Wyjścia znaleźć można postulat ukarania śmiercią: sprawców pobić ze skutkiem śmiertelnym, osoby która uderzyła swego rodzica lub mu złorzeczyła, handlarzy żywym towarem.

„12 Jeśli kto tak uderzy kogoś, że uderzony umrze, winien sam być śmiercią ukarany.” „15 Kto by uderzył swego ojca albo matkę, winien być ukarany śmiercią. 16 Kto by porwał człowieka i sprzedał go, albo znaleziono by go jeszcze w jego ręku, winien być ukarany śmiercią. 17 Kto by złorzeczył ojcu albo matce, winien być ukarany śmiercią.”

W kolejnym 22 rozdziale Księgi Wyjścia znajduje się postulat karania śmiercią czarownic.

„17 Nie pozwolisz żyć czarownicy.”

Księga Kapłańska powtórzyła w swoim 20 rozdziale nakaz karania śmiercią złorzeczących rodzicom, nakazała również karanie śmiercią niewiernych małżonków i ich kochanków, kazirodców, oraz homoseksualistów, zoofilów, kazirodców.

„9 Ktokolwiek złorzeczy ojcu albo matce, będzie ukarany śmiercią: złorzeczył ojcu lub matce, ściągnął śmierć na siebie. 10 Ktokolwiek cudzołoży z żoną bliźniego, będzie ukarany śmiercią i cudzołożnik, i cudzołożnica. 11 Ktokolwiek

obcuje cieleśnie z żoną swojego ojca, odsłania nagość ojca: będą ukarani śmiercią oboje, sami tę śmierć na siebie ściągnęli. 12 Ktokolwiek obcuje cieleśnie z synową, będzie razem z nią ukarany śmiercią: popełnili sromotę, sami tę śmierć na siebie ściągnęli. 13 Ktokolwiek obcuje cieleśnie z mężczyzną, tak jak się obcuje z kobietą, popełnia obrzydliwość. Obaj będą ukarani śmiercią, sami tę śmierć na siebie ściągnęli.” „15 Ktokolwiek obcuje cieleśnie ze zwierzęciem wylewając nasienie, będzie ukarany śmiercią. Zwierzę także zabijecie. 16 Jeśli kobieta zbliży się do jakiegoś zwierzęcia, aby z nim się złączyć, zabijesz i kobietę, i zwierzę. Oboje będą ukarani śmiercią, sami śmierć na siebie ściągnęli. 17 Jeżeli kto weźmie swoją siostrę, córkę swojego ojca albo swojej matki i będzie oglądał jej nagość, a ona będzie oglądać jego nagość, jest to czyn haniebny, oboje będą zgładzeni w obecności synów ich ludu. Ten, kto odsłonił nagość swojej siostry, zaciągnie winę.”

W 24 rozdziale Pan Bóg nakazał Mojżeszowi by mordercy i bluźniercy byli karani śmiercią.

„16 Ktokolwiek bluźni imieniu Pana, będzie ukarany śmiercią. Cała społeczność ukamieniuje go. Zarówno tubylec, jak i przybysz będzie ukarany śmiercią za bluźnierstwo przeciwko Imieniu. 17 Ktokolwiek zabije człowieka, będzie ukarany śmiercią.” „Kto zabije człowieka, będzie ukarany śmiercią.”

W 19 rozdziale Księgi Potworzonego Prawa nakazano karanie śmiercią za morderstwo.

„11 Jeśli jednak człowiek z nienawiści do swego bliźniego czatował na niego, powstał przeciw niemu, uderzył go śmiertelnie, tak iż tamten umarł, i potem uciekł do jednego z tych miast, 12 starsi tego miasta poślą po niego, zabiorą go stamtąd i oddadzą w ręce mściciela krwi, by umarł. 13 Nie zlituje się nad nim twoje oko, usuniesz spośród Izraela [przelanie] krwi niewinnego, by ci się dobrze powodziło.”

W 21 rozdziale Księgi Powtórzonego Prawa nakazano karać śmiercią handlarzy żywym towarem.

„7 Jeśli znajdą człowieka, porywającego kogoś ze swych braci, z Izraelitów – czy sam będzie go używał jako niewolnika, czy go sprzeda – taki złodziej musi umrzeć. Usuniesz zło spośród siebie.”

Na temat kary śmierci wypowiedział się też Jezus Chrystus w 21 rozdziale Ewangelii Mateusza.

„Był pewien gospodarz, który założył winnicę. Otoczył ją murem, wykopał w niej tłocznię, zbudował wieżę, w końcu oddał ją w dzierżawę rolnikom i wyjechał. 34 Gdy nadszedł czas zbiorów, posłał swoje sługi do rolników, by odebrali plon jemu należny. 35 Ale rolnicy chwycili jego sługi i jednego obili, drugiego zabili, trzeciego zaś ukamienowali. 36 Wtedy posłał inne sługi, więcej niż za pierwszym razem, lecz i z nimi tak samo postąpili. 37 W końcu posłał do nich swego syna, tak sobie myśląc: Uszanują mojego syna. 38 Lecz rolnicy zobaczywszy syna mówili do siebie: “To jest dziedzic; chodźcie zabijmy go, a posiadziemy jego dziedzictwo”. 39 Chwyciwszy go, wyrzucili z winnicy i zabili. 40 Kiedy więc właściciel winnicy przyjdzie, co uczyni z owymi rolnikami? 41 Rzekli Mu: Nędzników marnie wytraci, a winnicę odda w dzierżawę innym rolnikom, takim, którzy mu będą oddawali plon we właściwej porze.”

KARA ŚMIERCI W NAUCZANIU KATOLICKIM

W swym nauczaniu kościół katolicki wielokrotnie wypowiadał się za karaniem śmiercią morderców.

Święty Paweł w 13 rozdziale Listu do Rzymian stwierdzał że państwo (prawomocna władza ale nie tyrania) ma prawo karać śmiercią.

„1 Każdy niech będzie poddany władzom, sprawującym rządy nad innymi. Nie ma bowiem władzy, która by nie pochodziła od Boga,

a te, które są, zostały ustanowione przez Boga. 2 Kto więc przeciwstawia się władzy – przeciwstawia się porządkowi Bożemu. Ci zaś, którzy się przeciwstawili, ściągą na siebie wyrok potępienia. 3 Albowiem rządzący nie są postrachem dla uczynku dobrego, ale dla złego. A chcesz nie bać się władzy? Czyń dobrze, a otrzymasz od niej pochwałę. 4 Jest ona bowiem dla ciebie narzędziem Boga, [prowadzącym] ku dobremu. Jeżeli jednak czynisz źle, lękaj się, bo nie na próżno nosi miecz. Jest bowiem narzędziem Boga do wymierzenia sprawiedliwej kary temu, który czyni źle.”

O karze śmierci wypowiadali się też ojcowie kościoła. Karę śmierci przewidywał w swoim nauczaniu Klemens Aleksandryjski w „Kobiercach”. Niechętni karze śmierci (z powodu stosowania jej w prześladowaniach chrześcijan) Tertulian w „Lekarstwo na ukłucie skorpiona” i „O duszy”, Orygenes, św Cyprian, uznawali prawo władzy do jej stosowania. Zaprzeszanie prześladowań chrześcijan doprowadziło do pełnego uznania kary śmierci w kościele. Laktancjusz w „O gniewie bożym” wypowiadał się za karą śmierci. Święty Augustyn w „liście do Apringiusza” i „O państwie bożym” dopuszczał wojny, karę śmierci, potępiał zabijanie w relacjach prywatnych. Państwu prawo do karania śmiercią przyznawał papież Mikołaj I i Innocenty III. Święty Bernard z Clairvaux w „Do rycerzy świątyni” przyznawał krzyżowcom prawo zabijania w Imię Boże. Za karą śmierci opowiadał się również święty Dominik. Święty Tomasz z Akwinu w „Sumie Teologicznej” i „Sumie przeciw poganom” głosił że należy zabijać jednostki szkodliwe dla społeczeństwa (tak jak się usuwa z organizmu organy dotknięte gangreną), państwu przyznawał prawo do karania śmiercią, głosił że kara śmierci daje zbrodniarzom możliwość nawrócenia. Duns Szkot Święty postulował by karać śmiercią za bluźnierstwo i morderstwo, przeciwstawiał się karze śmierci za kradzież i cudzołóstwo. Alfons de Liguori w swej „Teologii Moralnej” przyznawał państwu prawo do karania śmiercią.

Papież Leon XIII w „Pastoralis officii” z 1891 roku przyznawał

państwu monopol na zabijanie. Pius XI w „Casti Conubii” popierał stosowanie kary śmierci. Pius XII w 1952 (wypowiedzi z 13.09.1952, 5.12.1954) roku stwierdzał że morderca sam ponosi winę za swoją śmierć. Drugi sobór watykański nie potępił kary śmierci. Jan Paweł II w swej encyklice Evangelium Vitae pisał że

„Zdarza się niestety, że konieczność odebrania napastnikowi możliwości szkodenia prowadzi czasem do pozbawienia go życia. W takim przypadku spowodowanie śmierci należy przypisać samemu napastnikowi, który naraził się na nią swoim działaniem, także w sytuacji, kiedy nie ponosi moralnej odpowiedzialności ze względu na brak posługiwania się rozumem. 56. W tej perspektywie należy też rozpatrywać problem kary śmierci.”.

Karę śmierci dopuszczał (przed zmianami) Katechizm Kościoła Katolickiego

„2266 Ochrona wspólnego dobra społeczeństwa domaga się unieszkodliwienia napastnika. Z tej racji tradycyjne nauczanie Kościoła uznało za uzasadnione prawo i obowiązek prawowitej władzy publicznej do wymierzania kar odpowiednich do ciężaru przestępstwa, nie wykluczając kary śmierci w przypadkach najwyższej wagi. Z analogicznych racji sprawujący władzę mają prawo użycia broni w celu odparcia napastników zagrażających państwu, za które ponoszą odpowiedzialność.”

Odstępstwem od tradycyjnego nauczania kościoła w sprawie kary śmierci był apel Jana Pawła II o zniesienie kary śmierci z 1998 roku (który nie był dokumentem dogmatycznym).

FILOZOFIA KLASYCZNA O POTRZEBIE KARY ŚMIERCI

Kościół katolicki w swym nauczaniu czerpał z filozofii klasycznej (czemu dawali wyraz papieże w swych encyklikach). Karę śmierci popierał Platon w „Prawach” i „Protagoras”, Arystoteles w „Ustroju politycznym Aten”, Seneka w „O gniewie”.

Autor: Jan Bodakowski

Źródło: [Bibuła](#)